

Enstru?man O?g?renimindeki Bas?ar? Yo?nelimleri O?lc?eg?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Enstru?man O?g?renimindeki Bas?ar? Yo?nelimleri O?lc?eg?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20991>

Öz

Enstrüman Öğrenimindeki Başar? Yönelimleri Ölçeği (EÖBYÖ), bireylerin bir müzik enstrümanı öğrenimi sürecinde benimsedikleri başar? hedefleri yönelimlerini ölçmek amacıyla uyarlama çalışması olarak geliştirilmiştir. Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin enstrüman çalışırken sergiledikleri motivasyonel eğilimleri, özellikle ustalık, performansa yaklaşma ve performanstan kaçınma gibi başar? hedefi teorisi boyutları çerçevesinde de?erlendirmektir. Ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelenmesi, 2018 yılında gerçekleştirilen bir kongre bildirisi ile sunulmuş olup, özellikle yapısal geçerliliğin belirlenmesi için Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Bu araç, müzik eğitimi psikolojisi alanında başar? motivasyonunu anlamak için önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Enstrüman Öğrenimi, Başar? Hedefi Yönelimleri, Müzik Eğitimi, Motivasyon, Psikometrik Özellikler, Uyarlama, Do?rulayıcı Faktör Analizi

Yazarlar

Mehtap Aydın Uygun

Amaç

Ölçeğin temel amacı, müzik eğitimi alan öğrencilerde enstrüman öğrenme sürecine yönelik başar? hedefi yönelimlerini belirlemektir. Bu yönelimler, öğrencilerin öğrenmeye nasıl yaklaşmaktadır, başarısız nasıl tanımlanmaktadır ve başarısızlık durumlarına nasıl tepki verdiklerini anlamada kritik rol oynar.

Ölçek, akademik ve performansa dayalı başarımlarda motivasyonel yapıların incelenmesine olanak tanır. Elde edilen veriler, müzik öğretmenlerinin öğrencilerin öğrenme stratejilerini ve motivasyonlarını destekleyici pedagojik yaklaşımlar geliştirmelerine yardımcı olabilir. Çalışma, öğrencilerin neden bazı hedeflere (örneğin, ustalık kazanmaya) diğer hedeflere (örneğin, başarılarından daha iyi görünmeye) göre daha fazla odaklanıyor ölçmeyi hedefler.

Yapı

Enstrüman Öğrenimindeki Başar? Yönelimleri Ölçeği, psikolojideki Başar? Hedefi Teorisi (Achievement Goal Theory) üzerine kurulmuştur. Bu teoriye göre, bireylerin öğrenme ve performans başarımlarında benimsedikleri üç temel yönelim bulunmaktadır:

Ustalık Yönelimi (Mastery/Task Orientation): Bireyin kendi becerilerini geli?tirmeye, yeni ?eyler öğrenmeye ve görevde ustala?maya odaklanmas?.

Performansa Yaklaşma Yönelimi (Performance-Approach Orientation): Bireyin yetene?ini ba?kalar?na kan?tlamaya ve akranlar?ndan daha iyi performans sergilemeye odaklanmas?.

Performanstan Kaç?nma Yönelimi (Performance-Avoidance Orientation): Bireyin yetersiz görünmekten veya olumsuz de?erlendirmeler almaktan kaç?nmaya odaklanmas?.

EÖBYÖ, bu çok boyutlu yapıyı enstrüman öğrenimi bağlamında ölçerek, öğrencilerin müzikal gelişimleri üzerindeki motivasyonel etkileşimleri araştırmacılar için erişilebilir kılmaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, orijinal kaynağın Türkçe kültüre ve müzik eğitimi bağlamına uygunluğunu test etmeye odaklanmıştır. Sorumlu yazar Mehtap Aydın Uygun tarafından sunulan bildiride, ölçeğin yapı geçerliğini incelemek üzere Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçek maddelerinin Başar? Hedefi Teorisi'nin öngördüğü faktör yapıyla ne ölçüde uyum sağladığını de?erlendirmiştir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiş olsa da, uyarlama çalışmaları bağlamında yapı geçerliğinin sağlanması, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı psikolojik yapıyı başarıyla bir şekilde ölçtü?ünü göstermenin temel adımıdır. Bu çalışmada, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda enstrüman öğrenimindeki başarı yönelimlerini geçerli bir şekilde ölçebilmesi için gerekli yapısal kanıtlar? sunmayı hedeflemiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik bilgileri kaynak içerikte açıkça belirtilmemiştir (Kaynak: "-"). Ancak, bir uyarlama çalışması'nın parçası olarak, güvenilirlik analizlerinin (iç tutarlılık katsayısı, genellikle Cronbach Alfa) gerçekleştirildiği varsayılmaktadır. Bu analizler, ölçek maddelerinin tutarlılığını ve dolayısıyla ölçüm sonuçlarının kararlılığını de?erlendirmek için zorunludur.

Güvenirlik analizlerinin, ilgili kongre bildirisinin tam metninde detaylandırıldığı ve ölçeğin kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık sergilediği beklenmektedir. Yüksek iç tutarlılık, öğrencilerin aynı başarı yönelimine dair farklı maddelere benzer şekilde yanıt verdiğini gösterir, bu da ölçeğin güvenilirliğini artırır.

Faktör Analizi

Mehtap Aydın Uygun tarafından 2018 yılında sunulan bildiri, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemine odaklanmıştır. DFA, ölçeğin orijinal yapıya (muhtemelen üç faktörlü yapıya: Ustalık, Performansa Yaklaşma, Performanstan Kaç?nma) Türk örnekleminde de korunduğunu

test etmek için kullanılmıtır.

Faktör analizi sonuçları, model uyum iyiliği indeksleri (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) aracılığıyla sunulur, ölçeğin teorik yapısının ampirik verilerle ne kadar iyi eleştirildiği değerlendirilmiştir. Başarıya bir DFA, ölçeğin kültürel adaptasyonunun yapısal açıdan sağlam olduğunu ve başarı yönelimleri yapısının doğru bir şekilde temsil ettiğini teyit eder.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kaynakta derecelendirme bilgisi bulunmamaktadır, ancak başarı yönelimleri ölçekleri genellikle Likert tipi derecelendirme formatını kullanır (örneğin, 5'li veya 7'li Likert). (Derecelendirme: -)

Language Available: Türkçe

Population Group: Müzik enstrümanı öğrenimi gören öğrenciler veya bireyler.

Age Group: Çalgımanın başlangıca göre değişmekle birlikte, genellikle ortaokul, lise ve üniversite düzeyindeki müzik öğrencileri.

Population Details: Enstrüman öğrenimi deneyimine sahip, formal veya informal müzik eğitimi alan bireyler.

Test Methodology: Öz bildirim ölçeği (Self-report scale). Katılımcılar, enstrüman öğrenme süreçlerindeki motivasyonel hedeflerine ilişkin maddeleri yanıtlar.

Anahtar Kelimeler

Başarı Hedefi, Müzik Öğrencileri, Motivasyon Ölçeği, Performans Yönelimi, Ustalık Yönelimi, Psikometri, Türkiye Uyarlaması

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: maydiner@ohu.edu.tr

Correspondence Address: Mehtap Aydın Uygun (Olası Kurum: Ömer Halisdemir Üniversitesi)

Şzinler, Ücret ve Test Yılı

Şzinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya akademik araştırmalarda kullanımı hakkında kesin bilgi bulunmamaktadır. Kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Test Yılı: Ölçeğin psikometrik özellikleri, 2018 yılında sunulan bildiri ile duyurulmuştur.

Kaynaklar

Aydın-Uygun M., (2018, 4-7 Ekim). *Enstrüman Öğrenimindeki Başarı Hedefi Yönelimleri Ölçeğinin doğrulayıcı faktör analizi*. 4. Uluslararası Çağdaş Eğitim Araştırmalar Kongresi, Muğla, Türkiye.

Bu çalışmanın tam metin bildirisine ait bağlantı: cead2018.mu.edu.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: enstruman-ogrenimindeki-basari-yonelimleri-olcegi-toad.pdf

Enstrüman Öğrenimindeki Başarı Yönelimleri Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta sağlanmamıştır. Maddeler için yazarın kongre bildirisine veya ilgili makalesine başvurulması gerekmektedir.